

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 417 din 19.05.2021

Dosar nr.: 730/2020

Petiția nr.: 6282/12.10.2020

Petentă: Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC)

Reclamată: Instituția Primarului comunei Dănești, jud. Harghita

Obiect: petenta reclamă amplasarea unei inscripții pe o clădire publică exclusiv în limba maghiară

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC), adresă de corespondență loc. Vâlcele, str. Principală nr. 7, jud. Covasna, cod poștal 527175

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Instituția Primarului comunei Dănești, sediu în comuna Dănești, str. Principală nr. 781, jud. Harghita, cod poștal 537070

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

4. Părțile au fost citate cu respectarea măsurilor impuse de starea de alertă, prin comunicarea unor adrese în care se preciza posibilitatea părților de a-și exprima acordul în sensul trimiterii punctelor de vedere în scris, iar părții reclamate i-a fost comunicat un exemplar al petiției în vederea posibilității formulării apărărilor.

5. Părțile și-au exprimat în scris acordul în sensul soluționării dosului în lipsa acestora. Parte reclamată și-a formulat în scris punctul de vedere și l-a depus la dosar.

6. Punctul de vedere depus de partea reclamată a fost comunicat petentei în vederea depunerii de concluzii scrise. Petenta a depus concluzii scrise la dosar.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

7. Prin petiția nr. 6282/12.10.2020 petenta precizează următoarele aspecte relevante:

- reclamă caracterul discriminatoriu la adresa cetățenilor români nevorbitori ai limbii maghiare a inscripției exclusiv în limba maghiară "Vendeghaz" amplasată pe fațada unei clădiri publice din comuna Dănești, jud. Harghita; acest fapt încalcă prevederile art 13 din

Constituția României care prevede că singura limbă oficială de stat în România este limba română;

- primarul comunei Dănești nu a amplasat și o traducere în limba română a inscripției "Vendeghaz", ceea ce constituie o discriminare pe criteriu etnic a cetățenilor de etnie română care nu cunosc limba maghiară, a căror acces la informații de interes public cu privire la destinația acestei clădiri publice le este condiționat de cunoașterea unei limbi străine, limba maghiară;

- petenta depune ca dovadă o fotografie în sprijinul celor afirmate (fila 4 din dosar);

- petenta solicită constatarea caracterului discriminatoriu la adresa cetățenilor români care nu cunosc limba maghiară a inscripției exclusiv în limba maghiară "Vendeghaz" amplasată pe fațada unei clădiri publice din comuna Dănești, jud. Harghita și sancționarea primarului comunei Dănești pentru fapte de discriminare având în vedere gravitatea faptei, fapta de discriminare fiind îndreptată împotriva unui grup de persoane.

8. Petenta depune la dosar concluzii scrise prin adresa nr. 1982/15.03.2021 (fila 12 din dosar) prin care solicită ca în acest caz să se soluționeze la fel ca în dosarul 504/2015 (Primarul comunei Ciceu).

Sușținerile părții reclamate

9. Prin adresa nr. 512/22.01.2021 partea reclamată își exprimă punctul de vedere, prin care arată următoarele:

- inscripția "Vendégház" nu afectează în niciun fel statutul limbii oficiale a României pentru că este aplicată cu scop orientativ, reprezintă o decorațiune a clădirii;

- prevederile invocate de reclamantă se referă în mod expres la „denumirile instituțiilor publice de sub autoritatea consiliilor locale sau județene”, iar inscripția nu se referă deloc la nicio instituție publică, astfel rolul și destinația clădirii nu este îngreunat în niciun fel;

- inscripțiile atacate sunt legale, nu încalcă prevederile constituționale, nu se încalcă art. 13 al Constituției României și nu se contestă caracterul de limbă oficială al limbii române;

- până la momentul actual nimeni nu a făcut nicio sesizare cu privire la inscripția în cauză; nu sunt încălcate drepturi și în niciun caz nu sunt discriminate persoanele necunoscătoare de limbă maghiară;

- în speță o asemenea vătămare lipsește cu desăvârșire raportat la reclamanta care nu are sediul în unitatea administrativ-teritorială, nu reprezintă interesele colectivității locale și nu deține vreun mandat din partea acesteia;

- partea reclamată solicită respingerea sesizării introdusă de petentă.

IV. Motivare în fapt și drept

Legislație și principii

10. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

11. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

12. Constituția României, la art. 13. stabilește: „În România, limba oficială este limba română.”

13. Convenția-cadru din 1 februarie 1995 pentru protecția minorităților naționale a Consiliului Europei, ratificată de România prin **Legea nr. 33/1995**, la art. 10 alin. 1 stabilește: „Părțile se angajează sa recunoască oricărei persoane aparținând unei minorități naționale dreptul de a folosi liber și fără ingerința limba sa minoritara, în privat și în public, oral și în scris.”

14. Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare, ratificată de România prin **Legea nr. 282/2007** a Consiliului Europei, la art. 7 alin. 2 prevede: „Părțile se angajează să elimine, dacă nu au făcut-o deja, orice distincție, excludere, restricție sau preferință nejustificată referitoare la folosirea unei limbi regionale sau minoritare și având drept scop descurajarea sau punerea în pericol a menținerii ori dezvoltării acesteia. Adoptarea de măsuri speciale în favoarea limbilor regionale sau minoritare, destinate să promoveze egalitatea între vorbitorii acestor limbi și restul populației ori urmărind să țină seama de situațiile lor specifice, nu este considerată ca un act de discriminare față de vorbitorii limbilor mai răspândite” (art. 7 alin. 2);

15. Codul administrativ din 03.07.2019 la art. 195, intitulat „Limba oficială și folosirea limbii minorităților naționale” prevede:

„(1) În raporturile dintre cetățeni și autoritățile administrației publice locale se folosește limba română.

(2) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, stabilit la ultimul recensământ, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organismele subordonate acestora, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba minorității naționale respective și primesc răspunsul atât în limba română, cât și în limba minorității naționale respective. Jurisprudență, Reviste (1)

(3) În scopul exercitării dreptului prevăzut la alin. (2), autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 94 au obligația să pună la dispoziția cetățenilor aparținând unei minorități naționale formulare și texte administrative de uz curent în format bilingv, respectiv în limba română și în limba minorității naționale.

(4) Lista formularelor și a tipurilor de texte administrative de uz curent, care se utilizează conform alin. (3), se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Departamentului pentru Relații Interetnice elaborată în colaborare cu Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, cu avizul ministerelor cu atribuții în domeniul administrației publice, finanțe publice și afaceri interne.

(5) În condițiile prevăzute la alin. (2), în posturile care au atribuții privind relații cu publicul sunt încadrate și persoane care cunosc limba minorității naționale respective.

(6) Autoritățile administrației publice locale asigură inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de interes public atât în limba română, cât și în limba minorității naționale respective, în condițiile prevăzute la alin. (2).

(7) Actele oficiale se întocmesc în mod obligatoriu în limba română, sub sancțiunea nulității.”

16. Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public definește la art. 2 lit. b) informația de interes public ca fiind „*orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației*”.

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

17. Inscricția „Vendégház” (Casă de oaspeți) de pe o clădire nu reprezintă informație de interes public, întrucât nu privește activitățile sau nu rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice.

18. Minoritățile etnice au dreptul de a-și folosi limba lor maternă atât oral cât și în scris, atât în public cât și în privat (**Convenția-cadru din 1 februarie 1995 pentru protecția minorităților naționale** a Consiliului Europei, ratificată de România prin **Legea nr. 33/1995**, la art. 10 alin. 1), utilizarea limbii nu poate fi considerată ca reprezentând o discriminare a majorității (**Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare**, ratificată de România prin **Legea nr. 282/2007** a Consiliului Europei, la art. 7 alin. 2).

19. În consecință, fapta sesizată nu atinge drepturile persoanelor care nu vorbesc limba maghiară, și astfel nu reprezintă discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 19.05.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

**ASZTALOS Csaba Ferenc
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.**

**Redactată și motivată: A.S. (1-9), Haller István (10-19)
Data redactării: 20.05.2021**

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.